

Solat Isnan Hebreo

Nan Maipanggep Isnan Solat

Nan solat ay naay et naisolat ay pala isnan Judio ay mamati ay makwani gedan en Hebreo. Naisolat tapno maipapigpigsang nan pammatida tay gapo isnan adoado ay ligat ay linikliknada et nganngani ay taynanda nan pammatida ken Jesu Kristo. Nan inikkan nan nangisolat ay mangipapigsang ken daida et inpagtekna ay si Kristo nan tetewa ay mangipaila isnan kayat Apo Dios ay ipaila isnan ipogaw. Maid teken nodi siya et kedeng.

Isnan nangibagbagaan nan nangisolat isnan maipanggep ken Jesus et tolo nan napateg ay inpagtekna. Nan damo et Anak Apo Dios si Jesus ay maid logina wenno patenggana. Ngem isdin ninbalinana is ipogaw et sinolsolona nan masapol ay ikkana ay mangtongpal ken Amana ay olay napalpaligatan siya. Gapo tay siya nan Anak Apo Dios isonga nangatngato mo din mamadton Apo Dios ya din si Moses ya olay nan aanghel Apo Dios.

Nan maikadwa ay inpagtekna et gag-awis nan inikkan Jesus mo nan inik-ikkan nan papadin di Judio. Isonga siya nan nangsocket ken daida ay mangitatakdeg isnan ipogaw ken Apo Dios ay engenggana. Nan maikatlo et gapo ken Jesus et tetewa ay maisalakan nan ipogaw. Siya nan tetewa ay kaiyaligan nan napalpalti ay in-inted nan Judio ken Apo Dios tay napatey siya ay nang-ited isnan biyagna ay mangsobot isnan basbasol nan kaipoipogaw.

Isnan kapitolo 11 et inbagbagana nan kaneg nan gawis ay pammatin nan tap-in di mamati id kasin tasiyay papigsaena nan pammatida. Nan wada isnan kombos nan solat et pamagbaga ya nan masapol ay makail-ilanda.

Nan wada isna:

Si Kristo nan mangipaila isnan ostoosto ay kaneg Apo Dios 1:1-3

Nan kinangaton Jesus mo nan aanghel 1:4-2:18

Nan kinangaton Jesus mo da Moses ken Josue 3:1-4:13

Nan kinangaton nan kinapadin Kristo 4:14-7:28

Nan kinangaton nan nakitolagan Kristo 8:1-9:28

Nan kinangaton nan inikkan Kristo ay mangisalakan isnan ipogaw 10:1-31

Nan pateg nan pammati 11:1-12:25

Kombos nan solat 13:1-25

Inpabagan Apo Dios Isnan Anakna Nan Kayatna Ay Ipagtek Isnan Ipogaw

¹ Id kasin namin ado ay wada nan inpagtek Apo Dios isnan alal-apo tako. Natkenatken nan inikkana ay nangipagpagtek isnan kayatna ay ipagtek ngem isnan adoado ay mamadtona nan nangipagpagtekana ta ibagada isnan kaipoipogaw. ² Ngem id wani et baken kaneg todi tay nan Anakna nan inosalna ay mangipagpagtek isnan kayatna ken datako. Siya nan nangipaboliwan Apo Dios isnan am-in ay wada. Et siya gedan nan pinilina ay mangtawid isnan am-in. ³ Maiiila ken siya nan kinangaton Apo Dios. Nan kaneg Apo Dios et siya gedan nan kaneg nan Anakna. Maid polos nateknanda. Gapo isnan kabaelan nan olay

kalina et maoolnos nan am-in ay binoliwna. Et siya gedan nan nangwaya isnan ipogaw tapno mapakawan nan basbasolda. Idi nakwas dat so-maa id daya. Danat itokdo isnan makanawan Apo Dios ay kad-an di kapatgan.

Nan Kinangaton Nan Anak Apo Dios

⁴ Isonga nan Anak Apo Dios et dadama nan kinangaton mo nan aanghel. Olay nan inpan-gadan Apo Dios ken siya et napatpateg mo nan inpangadana isnan aanghelna. ⁵ Tay maid nang-waniyan Apo Dios isnan olay esa ay anghelna en, “Sik-a nan Anakko et id wani ipagtekko ay sak-en nan Amam.”

Ya maid nangwaniyana isnan aanghel en, “Sak-en nan Amam ya sik-a nan Anakko.” ⁶ Nodi kinwanin Apo Dios isdin nangibaaana is-nan nangatongato ay Anakna isnan batawa en, “Dakayo ay aanghelko et dayawenyo siya.”

⁷ Nan kinwanina abes maipanggep isnan aanghelna et, “Daida nan ibab-aak ay kaneg nan dagem weno apoy ay om-omey ay mangtongpal isnan kayatko.”

⁸ Ngem nan kinwanina isnan Anakna et, “Maid patenggan nan mentolayam, Apo Dios. Nan ik-ikkam ay mentolay et ostoosto ⁹ tay laylaydem nan gawis dakapay adyan nan ngawi. Siya di nan gapo ay dadama nan mangipagasingan Apo Dios ay Diosmo ken sik-a mo nan iib-am.”

¹⁰ Kinwanina abes en, “Isnan damodamo et sik-a Apo, nan nangboliw isnan batawa ya sik-a gedan nan nangboliw isnan daya.

¹¹ Awnitda mamaid ngem wawawawadaka ay enggana. Daida et kanegda bado ay lomogak. ¹² Tay nan awnit ommat isnan batawa ya nan daya et kanegda nan bado ay makopin dat maidolin. Owen, tay awnitda masokatan ay kaneg nan kasokatan nan nabayag ay bado ay adi et maosal. Ngem sik-a et adika polos menbalbaliw ya nan biyagmo et maid kombosna gedan.”

¹³ Nan esa pay ay mangipaila isnan kinangatngaton nan Anak Apo Dios mo nan aanghelna et nan nangwaniyana en, “Itokdom isna isnan makanawanko engganay ipagatinko ken sik-a nan boshosom.”

Tay egayna kinwani di isnan aanghelna nodi isnan Anakna nan nangwaniyana et kedeng.

¹⁴ Isonga ngan ngen nan kapaayan nan aanghelna? Daida nan adi kaila ay mensilsilbi ken siya et ibab-aana daida ay en mangbadbadang isnan awnit maisalakan ta makiteeda ken siya.

2

Masapol Ay Idngen Nan Ipogaw Nan Inbagbagan Jesus

¹ Gapo tay nan Anak Apo Dios nan nangipagtek isnan inpagtek Apo Dios ken datako et masapol ay am-amed nan mangsolsolotan tako isnan dinge tako tapno adi tako maiyaddawi isnan tet-ewa. ² Tay id kasin et nadosa isnan maibagay isnan basolna nan ipogaw ay egay nangpati isnan inpabagan Apo Dios isnan aanghelna isdin alalapo tako tay tet-ewa nan inbagbagada. ³ Isonga am-am-amed nan dosa tako no adi tako patiyen

nan napatepateg ay naibaga ay maipanggep isnan maisalakanan di ipogaw. Tay si Apo Jesus nan damodamo ay nangipagtek isnan maisalakanan tako. Et nan nangdenge isnan inbagbagana et pinaneknekanda nan katet-ewana ken datako. ⁴ Inpagtek gedan Apo Dios nan mangoowenana isnan inbagbagada gapo isnan adoado ay kaskasdaaw ay inpaik-ikkana ken daida ay nangibagbaga isnan gawis ay damag. Ya nan esa ay kailaana ay oowenana et intedna nan Ispirito Santona isnan mamati gapo tay kayatna.

Nan Mangisalakan Ken Datako

⁵ Baken nan aanghel Apo Dios is awnit mentolayena isnan balo ay batawa ay ibagbagami. ⁶ Nodi nan ipogawna nan awnitna patolayen ay kaneg nan naisolat isnan kalin Apo Dios ay wada nan ipogaw ay nangwani ken siya en,

“Ayke napateg nan ipogaw is gapo ay nemnemnem daida? Kaskasdaaw nan mangsegsegangam ken daida ay aped ipogaw. ⁷ Id wani ipabababam daida mo nan aanghel ngem sin-awyan et kedeng. Tay awnitmo ipangato ya patgepatgen daida ⁸ ya patolayen daida isnan am-in.”

Isnan nakwaniyana en patolayen Apo Dios nan ipogaw isnan am-in et mamagtek ay maid polos adida itolayan. Ngem id wani et baken kaneg todi nan il-ilaen tako tay egay pay laeng inommat. ⁹ Ngem nan getken tako ay epdas inmat et si Jesus nan naipangato ya madaydayaw gapo isnan

inikkana ay natey ay pala isnan kaipoipogaw. Sinawyan nan naipababaana mo nan aanghel isdin ninbalinana is ipogaw. Inommat di tapno matey siya ay pala isnan am-in ay ipogaw gapo isnan layad Apo Dios ay mangbadang ken datako.

¹⁰ Tapno mabalin ay makitee nan adoado ay anakna ken siya et inbaan Apo Dios si Jesus isnan batawa ta mapaligatan tapno menbalinena siya is ostoosto ay pangolo tako ta siya nan mangipango ken datako ay makitee ken Aman. Et ostoosto di is inikkan Apo Dios ay nangboliw ya gapo ay naboliw nan am-in. ¹¹ Si Jesus nan mangipagawis ken datako. Isonga nan Aman nan nangipagawis ya nan Aman nan pagawisena et es-esa. Siya di nan gapo ay maid bain Jesus ay mangwani en datako nan bebsatna. ¹² Getken tako ay tet-ewa ay bebsatna datako gapo isnan nangwaniyana ken Apo Dios en, “Ibagbagak nan maipanggep ken sik-a isnan bebsatko. Daydayawek sik-a isnan madagdagopanda.” ¹³ Ya nan nangwaniyana en, “Talkek si Apo Dios,” ya nan nangwaniyana gedan en, “Naayak ay maitatapi isnan an-ak Apo Dios ay intalekna ken sak-en,” et siya dadi nan kagtekana ay ibilangna ay bebsatna datako.

¹⁴ Nan makwani en an-ak Apo Dios et datako ay ipogaw isonga ninbalin abes si Jesus is ipogaw ay kaneg tako. Inikkana di tapno abakena si Satanas ay makwani gedan en Diablo. Inabakna siya gapo isnan nateyana ay pala ken datako tay isnan nateyana kinaana nan kabaelan Satanas ay mang-eyey isnan ipogaw isnan tetey ay maid patenggana. ¹⁵ Isonga gapo isnan inikkana et winayaana nan ipogaw ta adida itoltoloy ay om-

egyat isnan tetey no mamatida tay engganay ginomtekda et kanegda baan nan egyatda isnan tetey. ¹⁶ Et nalaka ay magtek ay baken aangel nan badbadangana nodi datako ay ipogaw. Kaneg todi nan kanan nan inpasolat Apo Dios en nan aap-on Abraham nan badbadangana. ¹⁷ Isonga masapol ay ninbalin siya is ostoosto ay kaneg tako ay bebsatna tapno menbalin siya is kangatowan ay padi ay mangitaktakdeg ken datako ken Apo Dios ay mangsegseg-ang ken datako ya mang-ik-ikkan ay ostoosto isnan oblana isnan mensilsilbiyana ken Apo Dios tapno mapakawan nan basbasol tako. ¹⁸ Isonga id wani makabadang siya ken datako ay ostoosto isnan madologan tako tay napalpaligatan siya isnan napadpadasana abes ay madolog ngem egayna tinongpal.

3

Masapol Ay Tongtongpalen Tako Si Apo Dios Tapno Mabalín Ay Ganaben Tako Nan Itedna Ken Datako

¹ Bebsatko ay pinilin Apo Dios ay mensilsilbi ken siya ay inayagana gedan ay maitapi ken siya et nemnemnemenyo koma si Jesus. Siya nan inbaan Apo Dios ay mangipagpagtek isnan pammati tako ya mangitaktakdeg ken datako ken Apo Dios ay kaneg nan ik-ikkan nan kangatowan ay padi ken datako ay Judio. ² Isnan nang-ik-ikkanana isnan inpaoblan Apo Dios ken siya et tinongtongpalna ay ostoosto nan am-in ay kaneg nan nangtongtongpalan din si Moses isnan inpaoblan Apo Dios ken siya ay nang-ay-ayowan isnan kanegna baey ay ipogawna. ³ Ngem napatpateg si Jesus mo si

Moses ay kaneg nan kinapateg nan mensaad mo nan baey ay saadena. ⁴ Et nan am-in ay baey et adi aped mawada no maid mangsaad ngem si Apo Dios nan nangboliw isnan am-in.

⁵ Tet-ewa ay ostoosto nan nang-ik-ikkan Moses isnan inpaoblan Apo Dios ken siya isnan ipogaw ay maiyalig ay baeyna. Siya nan baan Apo Dios ay nangibagbaga isnan awnit ipagtek Apo Dios. ⁶ Ngem si Jesus et siya nan Anak Apo Dios ay kakwa isnan baey et ostoosto gedan nan nang-ik-ikkanana isnan intalek nan Amana ken siya. Owen, datako nan kanegna baey no itoltoloy tako ay mamati olay ngan nan ommat ya no itoltoloy tako ay men-gasing isnan namnamaen tako. ⁷ Isonga ikkan tako nan kaneg nan kankanana nan Ispirito Santo ay mangwani en,

⁸ “Id wani, no denggenyo nan kalin Apo Dios et idngeyo ay adiyososokilen ay kaneg nan inik-ikkan din alal-apoyo id kasin ay egay nang-id-idnge. Tay isdin ninteteanda isnan pondag et pinadpadasda si Apo Dios ta ilaenda no dosaena daida isnan bomasbasolanda.”

⁹ Inbagan Apo Dios nan maipanggep ken daida isnan nangwaniyana en,

“Pinadpadasda sak-en olay inil-ililada nan panakabalinko isnan epatpoo ay tew-en.

¹⁰ Siya di nan gapo ay linmigetak ken daida ay nangwani en ad-adyanda ay mangtongpal isnan bilbilinko ya kankanayon ay matatida isnan baken osto. ¹¹ Gapo isnan ligetko et insapatak ay adiyak ipalobos

daida ay songgep isnan itedko koma ken daida ay omillenganda isnan ligat.”

Siya dadi nan kinwanin Apo Dios.

¹² Isonga bebsatko ay mamati, kanak en makailanyo ta maid olay esa ken dakayo is mangsololot isnan ngawi ay nemnem ay adi mangpati ken Apo Dios ta adiyoy dokogan nan tetewa ay Dios. ¹³ Nodi masapol ay menbinbinadang kayo isnan pammatiyo id wani sapay makwas nan timpo ay wayayo ay mamati. Ikkanyo dana koma tapno adi komenteg nan oloyo ay adi mangtongpal ken Apo Dios gapo isnan maalallilawanyo isnan bomasbasolanyo. ¹⁴ Masapol ay adi masoksokatan nan pammati tako ken Kristo ay pinatpati tako isnan damo tapno maitoltoloy gedan nan maitatapiyan tako ken siya isnan am-in ay inted Amana ken siya. ¹⁵ Siya di nan kankanan nan inpasolat Apo Dios id kasin ay mangwani en,

“Id wani no denggenyo nan kalin Apo Dios et idngeyo ay adiyoy sosokilen ay kaneg nan inik-ikkan din alal-apoyo id kasin ay egay nang-id-idnge.”

¹⁶ Sinoda nan ipogaw ay nangdengdenge isnan kinkinwanin Apo Dios dadat adi tongpalen? Daida nan inboweg Moses ay nangtaynan id Egipto. ¹⁷ Et sinoda nan linmigetang Apo Dios isnan epatpoo ay tew-en? Daida nan binmasbasol ay natey isnan pondag. ¹⁸ Sino abes nan nangwaniyan Apo Dios isnan nangisapataana en adina polos ipalobos daida ay songgep isnan ili ay omillenganda ay itedna koma ken daida? Nan deeyda ay ipogaw ay nang-adi ay mangpati ken

siya. ¹⁹ Isonga getken tako ay egayda nakasgep isnan insaganan Apo Dios ken daida tay egayda pinatpati siya.

4

¹ Ngem linak-am Apo Dios datako met laeng isnan inkalina ay insaganana ay awnit omillengan nan ipogawna. Isonga makailan tako ta maid adi makaganab ken datako. ² Tay dinnge tako gedan nan gawis ay damag ay kaneg din alal-apo tako. Ngem olay dindingeda et maid inbadang nan dingeda tay egayda pinatpati ay awnit matongpal. ³ Ngem datako ay mamati et awnit tako songgep isnan omillengan tako ay inbagan Apo Dios isnan nangwaniyana en,

“Gapo isnan ligetko et insapatak ay adiyak polos ipalobos daida ay songgep isnan itedko koma ken daida ay omillenganda.”

Owen, tet-ewa ay egayda nakasgep ay olay insaganan Apo Dios nan omillenganda enggana isdin nakwasan nan nangboliwana isnan bawawa.

⁴ Getken tako ay naisagana tay wada nan naisolat isnan kalin Apo Dios ay mangwani en, “Inmilleng si Apo Dios isnan maikapito ay agew isnan nakwasan nan oblana.”

⁵ Isnan nangwaniyan Apo Dios en, “Adiyak ipalobos daida ay songgep isnan itedko koma ken daida ay omillenganda,” et ipagtekna ay wada tet-ewa nan illeng ay kayatna ay ited isnan ipogaw.

⁶ Ngem nan damdamo ay nangdengdenge isnan gawis ay damag et egayda pinatpati isonga egayda ginanab. Ngem wada nan awnit makaganab.

⁷ Isonga wada nan esa ay timpo ay inted Apo Dios

isnan kaipoipogaw tapno mawayaanda ay mangganab isnan illeng ay itedna. Et id wani nan timpo ay kankanana ay deey. Getken tako di tay idi nallos nan adoado ay tew-en issan nangwaniyan Apo Dios isdi et wada nan inpasolatna ken David ay mangwani en,

“Id wani no dengngenyoy nan ibagbagan Apo Dios ken dakayo et idngeyo ay adiyoy sosokilen.”

⁸ Isnan nangwaniyan David isdi et getken tako ay baken nan sinonggepan nan Judio id Canaan is illeng ay inkalin Apo Dios. Tay no mabalin ay ginanabda isdin nangipangowan Josue ken daida ay songgep id Canaan et egay kasin inbagan Apo Dios isnan naodi ay agew ay wada pay laeng nan omillenganda. ⁹ Isonga getken tako ay wada pay laeng nan illeng ay awnit ganaben nan ipogaw Apo Dios. Et nan naay ay omillengan tako et gawigawis ay kaneg nan inmillengan Apo Dios isnan maikapito ay agew. ¹⁰ Tay nan am-in ay mangganab isnan illeng ay inkalin Apo Dios et omillengda ay ostoosto isnan am-in ay oblada ay kaneg nan inikkan Apo Dios isnan maikapito ay agew. ¹¹ Isonga ipakat tako ta adi tako ikkan nan kaneg nan inikkan din alal-apo tako ay adi mamati tapno ganaben tako nan deey ay illeng id daya ay kad-an Apo Dios.

¹² Masapol ay patpatiyen tako si Apo Dios tay nan am-in ay kankanana et kega matatago tay pilmi nan kabaelana. Maidilig nan kalina isnan mentalaladem ay ispada ay dowana nan tademna tay makatebek is adaadaem. Siya di nan kaiyaligana tay makailasin isnan am-in ay wada isnan nemnem di ipogaw ay olay nan adi polos magtek.

¹³ Owen, isnan am-in ay binoliw Apo Dios et maid mabalin is maigago ken siya tay getkena nan amiam-in ay maipanggep ken daida. Isonga makaililan tako tay siya nan masapol ay awnit tako mangibagbagaan isnan am-in ay ik-ikkan tako isnan natatagowan tako isnan batawa no banagena datako.

Si Jesus Nan Mangbadbadang Ken Datako Tay Siya Nan Mangitatakdeg Ken Datako Ken Apo Dios

¹⁴ Kaneg nan kinwanik id kawni en wada nan inmey isnan kad-an Apo Dios ay mangitatakdeg ken datako ken siya. Et siya si Jesus ay Anakna. Isonga ipasnek tako isnan nemnem tako nan mangpatpatiyen tako ken siya ¹⁵ tay nan mangitatakdeg ken datako et mabalin dadlo ay segangana datako isnan kinakapsot tako. Tay isdin ninbalinana is ipogaw et wada nan nangsogsogsog ken siya ay kaneg nan om-ommat ken datako ngem egayna polos tinongtongpal. ¹⁶ Isonga adi tako omegyat ay somag-en ken Apo Dios tay kayakayatna ay mangipaila isnan anos ya layadna ken datako. No menpabadang tako ken siya et segangana ya badangana datako isnan kinakapsot tako.

5

¹ Nan mapili is kangatowan ay padi isnan Judio ay mangitaktakdeg isnan iib-ana ay Judio ken Apo Dios et ipogaw tay ipogaw gedan nan itakdegana. Et siya nan mang-ik-ikkan isnan masapol ay maikkan ay mang-ited isnan masapol tapno mapakawan nan basbasolda. ² Gapo tay ipogaw siya gedan ay nalaka ay bomasbasol et mabalin

ay anosana nan iib-ana ay ipogaw ay bomasbasol gapo tay adida maawatan nan osto ay ik-ikkanda. ³ Et no iboyagna nan naibon-ong ken Apo Dios tapno pakawanena nan basbasolda et masapol ay menbon-ong siya omon-ona tay managbasol met laeng siya.

⁴ Ngem isnan mapiliyan nan ipogaw ay mangitakdeg isnan iib-ana ay ipogaw ken Apo Dios et baken siya is mangpili isnan awakna. Nodi si Apo Dios nan mangpili ken siya ta ik-ikkana nan naay ay napateg ay obla. Kaneg todi nan inommat isdin si Aaron id kasikasin tay si Apo Dios nan nangpili ken siya. ⁵ Isonga siyang na abes ken Kristo. Egayna inpangato nan awakna ay aped nang-ala isnan napateg ay obla ay mangitakdeg isnan kaipoipogaw ken Apo Dios nodi pinilin Apo Dios siya ay mang-ikkan. Kinwanin Apo Dios ken siya en,

“Sik-a nan Anakko et id wani ipagtekko ay sak-en nan Amam.”

⁶ Kinwanina abes isnan esa pay ay inpasolatna en, “Ipaikkak ken sik-a nan oblan di padi ay enggana. Maitapika isnan kangatowan ay kalasin di padi ay kaneg si Melkisedec id kasikasin.”

⁷ Inpailan Jesus ay maibagay siya ay mang-ikkan isnan oblan nan kangatowan ay padi tay isdin nganngani ay mateyana isdin kad-ana isnan naay ay batawa et dadama nan ninlowallowana ken Apo Dios ay makabael ay mangisalakan ken siya ta no mabalin koma et adi matey. Palalo ay nin-ag-aga ngem egayna inpapati nan kayatna nodi inpalobosna ay nan am-in ay layden Apo Dios nan masapol ay matongpal. Isonga dinngen

Apo Dios nan lowalona. ⁸ Ngem olay no siya nan Anak Apo Dios et masapol ay napalpaligatan tapno makasolo siya isnan tet-ewa ay kayat ay kanan nan mangtongpal ken Apo Dios. ⁹ Isonga gapo tay maid polos ngawi is inik-ikkana et siya nan naibagay ay natey ay nangbayad isnan basbasol di ipogaw tapno maisalakan ay eng-enggana nan am-in ay mangpati ken siya. ¹⁰ Isonga pinilin Apo Dios siya ta siya nan mangitatakdeg ken datako ay maitatapi isnan kangatowan ay kalasin di padi ay kaneg din si Melkisedec.

Makailan Tako Ta Adi Tako Dokdokogan Nan Pammati Tako

¹¹ Adoado pay nan kayatko ay ipagtek ken dakayo ay maipanggep isnan maiyisowan Melkisedec ken Kristo ngem naligat ay mangiyispikal is dadi ken dakayo tay naligat kayo ay makaawat. ¹² Dapay gag-awis no dakayo koma nan men-it-itdo isnan iib-ayo tay nabayabayag ay nait-itdowan kayo. Ngem masapolyo pay laeng di waday men-it-itdo ken dakayo isnan kalalakaan ay mait-itdo ay maipanggep isnan ipagpagtek Apo Dios ken datako. Kanegyo od nan onga ay adi pay laeng mangan nodi mensososo kayet. ¹³ Nan keg todi ay ipogaw et adina getken pay laeng ay mangilasin isnan ostoosto ya nan baken. ¹⁴ Ngem nan ipogaw ay naeteng nan nemnemna et mabalin ay maitdowan isnan naligat tay getkena ay mangilasin isnan gawis ya nan baken tay siya nan kanayon ay ik-ikkana.

6

¹ Isonga kanak ken dakayo en adi masapol

ay kasikasinen tako nan nalakalaka ay mait-itdo ay maipanggep ken Kristo ay inadal tako issan damdamo tapno adalen tako abes nan mait-itdo ay pala isnan naeteng ay ipogaw. Adi masapol ay kaskaskasinen tako ay mang-adal isnan poon nan pammati tako ay kaneg nan nakwani en dokogan tako nan adi kapaay ay maik-ikkan ya patiyen tako si Apo Dios. ² Ya nan tapina ay adi masapol ay kaskasinen tako et nan maitdo ay maipanggep isnan kaosalan nan maow-owasan di awak ay maiyalig isnan makak-aanan nan ngawi ken datako ya nan mangipatangan nan ipogaw isnan ledengda isnan olon nan esa ay ipogaw ay mangilowalo ken siya. Adi masapol ay kasinen tako abes nan sigod ay mait-itdo ay maipanggep isnan matagowan kasin nan ipogaw ya isnan awnit mangbanagan Apo Dios isnan am-in ay ipogaw ay adi kasokatan nan nem-nemna no epdas nakwas. ³ Nodi nan ikkan tako koma et adalen tako nan mait-itdo ay pala isnan ipogaw ay naeteng nan pammatina. Et siya nan itdok ken dakayo no papigsaen Apo Dios sak-en ay mang-ikkan. ⁴ Tay maid paayna no makaskaskasin nan nalakalaka ay mait-itdo tay no tet-ewa ay maawatan nan ipogaw nan gawis ay damag ya liniknada nan gawigawis ay inted Apo Dios ya naitedda isnan Ispirito Santo dadat adyan ay mangitoltoloy ay mamati et adi kabalin ay maipababawida ta kasinda mamati. ⁵ No tet-ewa ay getkenda nan kinagawis nan naibaga isnan gawis ay damag ya likliknaenda abes nan panakabalin ay kaneg nan awnit ipailan Apo Dios isnan kaodiyen ay timpo ⁶ dadat dokogan am-in

dadi et aped maitoltoloy nan mang-adyanda is dana. Maid polos waya ay maipababawida isnan inikkanda tay dadama ay ipababainda nan Anak Apo Dios. Kanegda ipalansa kasin siya isnan kros. ⁷ Nan kaneg da todi ay ipogaw et kanegda nan ngawi ay lota. Tay men-gasing si Apo Dios isnan gawis ay lota ay mang-is-isop isnan odan ay mang-op-op-ope tapno makatobo nan molmola. Gawis nan lota ay kaneg todi tay mapaay isnan mang-es-esek. ⁸ Ngem no loglogam ya sibsibit et kedeng nan tomobo isnan lota et maid paayna. Isonga nganngani ay dadaelen Apo Dios nan kaneg todi tay awnitna poowan ay kaneg nan ikkana isnan mangdokog isnan pammatina.

⁹ Bebsatko ay laylaydek, olay no keg todi nan kankanak et adiyak kanan en siya nan ommat ken dakayo. Tay getkek ay ik-ikkanyo nan gawis ay kaneg nan ikkan nan maisalakan ay ipogaw isonga gawis gedan nan maited ken dakayo. ¹⁰ Tay ostoosto nan ik-ikkan Apo Dios isonga adina kalkalingkingan nan gawis ay ik-ikkanyo ya nan mangipail-ilaanyo isnan layadyo ken siya isnan mangbadbadanganyo isnan iib-ayo ay mamati. ¹¹ Et pilmi ay kayatko ay itoltoloyyo am-in ay men-gasing ay mang-ikkan isnan gawis engganay omali kasin si Kristo tapno matongpal nan nam-namaenyoy. ¹² Isonga adi kayo somadsadot nodi toladenyo nan ik-ikkan nan ipogaw ay gawis nan pammatida ay mang-an-anos ay mangses-eed isnan inkalin Apo Dios. Tay daida nan awnit mang-ganab isnan kalina.

Nan Kankanan Apo Dios Et Tet-ewa Ay Matongpal

¹³ Din si Abraham nan esay pagbasalan nan kakakwanik. Tay id kasikasin et wada nan inkalin Apo Dios ken siya. Et insapatana ay awnitna tongpalen. Gapo tay maid nangatngato mo siya isonga nan ngadana nan inosalna ay ninsapata. ¹⁴ Kinwanina ken Abraham en, “Ibagak ken sik-a ay awnit pilmi nan badangko ken sik-a ya agtak sik-a is adoado is ap-om.” Siya di nan inkalina. ¹⁵ Isonga inan-anosan Abraham ay mangses-eed isnan katongpalan nan insapatana. Et tet-ewa ay tinongpal Apo Dios. ¹⁶⁻¹⁷ Insapatan Apo Dios di tay kayatna ay ipagtek isnan ipogaw ay nangibagbagaana ay adina polos soksokatan nan nemnemna. Kaneg nan ik-ikkan di ipogaw tay no laydenda ay mangipagtek ay tet-etet-ewa nan kankananda et mensapatada. Ngem no mensapatada et masapol ay mensapatada isnan nangatngato mo daida. Dat no siya di nan ikkanda et maid et teken is mabalin ay kanan nan tapin di ipogaw. ¹⁸ Isonga getken tako ay tet-ewa ay matongpal nan inkalin Apo Dios ken datako tay baken kedeng nan nangikaliyana nodi insapatana gedan ay tet-ewa ay tongpalena. Gapo tay kaneg todi nan inikkana et getken tako ay adina polos sokatan nan inbagana tay adi menkamkampot si Apo Dios. Isonga datako ay menpasalsalaknib ken siya et adi tako mendowadowa ay mangitoltoloy ay mangpati isnan namnamaen tako. ¹⁹ San deey ay namnamaen tako et siya nan mangipapigpigma isnan pammati tako tay tet-etet-ewa ay matongpal ay maid polos dowadowana. Taltalken tako nan

awnit tako mangganaban isnan inkalin Apo Dios tay wada si Jesus isdi isnan kad-ana. ²⁰ Inmona siya mo datako ay omey isdi tapno badangana datako tapno tet-ewa ay makasgep tako. Ninbalin siya is kangatowan ay padi ay mangitaktakdeg ay enggana ken datako ken Amana. Naitapi siya isnan kangatowan ay kalasin di padi ay kaneg din si Melkisedec.

7

Nan Maipanggep Isdin Si Melkisedec

¹⁻² Din si Melkisedec et siya nan esay padin nan kangatowan ay si Apo Dios. Siya din ali id kasin id Salem. Nan kayat ay kanan nan ngadana et ali ay ostoosto nan ik-ikkana. Nan kayat ay kanan nan ngadan nan ilina et naolnos isonga siya abes nan ali ay mang-it-ited is talna. Isdin sinmaan Abraham isnan esay gobat ay nang-abakana isnan epat ay ali et sinab-at Melkisedec siya. Danat bindisyonan si Abraham. Dat agtan Abraham siya is pagkasimpoon nan am-in ay inalana isnan nakigobatana. ³ Maid mangtek isnan alapon Melkisedec wenko no sino nan napowana. Maid naisolat abes is maipanggep isnan naiyanakana wenko nan nateyana. Isonga kega maid logina wenko patenggana. Et siya nan maiyisowana isnan Anak Apo Dios ay maid gedan logina wenko patenggana. Isonga maitoltoloy ay enggana nan menpapadiyana ay mensilsilbi ken Apo Dios.

⁴ Mamagtek nan kinangaton Melkisedec tay olay din si Abraham et inagtana siya is pagkasimpoon nan am-in ay inalana isnan nakigobatana dapay siya nan kapatgan ken datako tay siya nan

poon tako ay Judio. ⁵ Ya nan esa et nan wada isnan linteg et kankanana en nan ipogaw ay ap-on Levi ay menbalin is padi et daida nan agtan nan iib-ada ay Judio is pagkasimpoon nan ap-apitenda olay no sinbebsatda am-in ay ap-on Abraham. ⁶ Ngem olay no baken apon Levi si Melkisedec et inagtan Abraham siya kayet is pagkasimpoon nan inalana.

Et nan esa pay ay nangipagtek isnan kinangaton Melkisedec et nan kawadan nan kalebbengana ay nangbindisyon ken Abraham olay no napateg ay ipogaw si Abraham gedan tay siya nan nangiba-gaan Apo Dios isnan inkalkalina. ⁷ Isonga getken tako ay tet-ewa ay nangatngato si Melkisedec mo si Abraham tay nan ipogaw ay wada nan kalebbengana ay menbindisyon et nangatngato mo nan ipogaw ay bindisyonana. ⁸ Ya nan esa et nangatngato siya mo nan ap-on Levi ay nait-edan nan pagkasimpoon nan apit nan iib-ada tay natnateyda tay apedda ipogaw. Ngem si Melkisedec et maid naibaga is nateyana isnan in-pasolat Apo Dios nodi kedeng nan natatagowana. ⁹⁻¹⁰ Olay si Levi ay esay napatepateg ay ipogaw tay nan ap-ona nan sigod ay naag-agtan is pagkasim-poon din apit et mabalin ay kanan tako en nalak-am siya ken Abraham ay nin-ited gedan ay olay egay pay laeng naiyanak tay si Abraham nan alapona.

*Gapo Tay Nasokatan Nan Damo Ay Tolag Is Balo
Ay Tolag Et Nasokatan Gedan Nan Mang-ik-ikkan
Isnan Oblan Nan Kangatowan*

Ay Padi

¹¹ Inted Apo Dios nan lintegna ay makwani en linteg Moses isnan Judio tay wada nan ap-on Levi ay ninpadiyena ay mang-ikkan isnan kanan nan linteg ay masapol ay maikkan. Ngem nemnemenyo na. No mabalin ay menbalin tako is maibagay ay maitapi ken Apo Dios gapo isnan inik-ikkan nan papadi ay ap-on Levi et adi masapol ay wada nan teken ay padi ay baken ken Levi is magapowana. Ngem gapo tay kolang nan inik-ikkan nan inmona ay kalasin di padi et masapol ay wada nan teken ay maiyiso isnan naitapiyan din si Melkisedec ay baken kaneg din si Aaron ay esay apon Levi. ¹² Et no masokat nan kalasin di padi ay mangitakdeg isnan kaipoipogaw et masapol abes ay masokat nan linteg ay tongtongpalena. ¹³⁻¹⁴ Mamagtek ay nasokat nan sigod ay kalasin di padi tay si Apo Jesus ay ibagbagak isna et baken din si Levi ay sigod ay nagapgapowan di papadi is nagapowana. Nodi mamagtek ay si Juda nan alapona id kasin et maid polos ap-ona is kabiyang ay mang-ikkan isnan oblan di padi. Owen, maid inbagan Moses is nagapo ken Juda is mabalin ay menpadi. ¹⁵ Am-amed abes ay mamagtek nan nangsokatan Apo Dios isnan sigod ay tolag is balo ay tolag isnan nangpiliyana isnan teken ay padi ay wada nan maiyisowana ken Melkisedec. ¹⁶ Tay isnan nangpiliyan Apo Dios ken Jesus ay mangitaktakdeg ken datako et egayna sinolot nan sigod ay linteg di Judio ay masapol ay magapo ken Levi nan mapili. Nodi pinilina siya gapo isnan kabaelan nan biyagna ay adi katkatay ay enggana. ¹⁷ Kaneg todi nan naibaga isnan inpasolat Apo Dios id kasin ay mangwani en,

“Sik-a nan mangitatakdeg isnan kaipoipogaw ken sak-en ay eng-enggana. Et maitapika isnan kangatowan ay kalasin di padi ay kaneg din si Melkisedec.”

¹⁸ Isonga getken tako ay kinaan Apo Dios nan sigod ay linteg ay linteg Moses tay maid kabaelana ay mangbadang isnan kaipoipogaw tapno maisalakanda. ¹⁹ Tay nan linteg ay deey et adi kabalin ay pagawisena ay ostoosto nan ik-ikkan di ipogaw tapno makasag-enda ken Apo Dios. Et id wani gag-awis nan namnamaen tako tay wada dadlo nan somya ay somag-enan tako ken siya.

²⁰⁻²¹ Nan esa pay ay mangipagtek ay gag-awis nan balo mo nan sigod et tay isnan nangpiliyan Apo Dios ken Jesus ay menpadi et ninsapata siya ay mangwani ken Jesus en,

“Isapatak ken sik-a ay sik-a nan mangitatakdeg isnan ipogaw ken sak-en ay eng-enggana. Adi polos kasoksokat nan nemnemko.”

Ngem isnan nangpiliyana isnan ap-on Levi et egay ninsapata ay mangwani en adi kabalin ay masokat. ²² San deey ay naitkenan Jesus isnan papadi ay nagapo ken Levi et siya nan esa ay mangipagtek ay tet-ewa ay gag-awis nan balo ay tolag mo nan damo.

²³⁻²⁴ Nan esa ay kinagawis nan ik-ikkan Jesus et adi katkatey siya. Isonga adi masapol ay maited nan oblana isnan teken ay mang-ikkan. Dapay san deeyda ay papadi ay nagapo ken Levi et natnateyda isonga masapol ay adoadoda tay masoksoksokanda ay mang-ikkan isnan oblada. ²⁵ Ngem gapo tay wawawawada si Jesus et kabaelana ay mangisalakan ay ostoosto isnan men-

pabadang ken Apo Dios gapo ken siya tay maid patenggan nan menpabadbadangana ken Apo Dios ay pala ken datako.

²⁶ Isonga kanak en si Jesus nan kagawisan ay mangitatakdeg ken datako ken Apo Dios. Siya nan kagawisan tay nadosan ay maid polos ngawi ken siya. Pilmi nan naitkenana ken datako tay managbasol tako. Inpangaton Apo Dios siya tapno siya nan kapatgan isnan am-in. ²⁷ Bakena kaneg nan tapin di kangatowan ay padi ay masapol ay inagew ay waday ibon-ongda ken Apo Dios weno itedda omona tapno mapakawan nan basbasolda sadapay ited nan masapol ta mapakawan nan iib-ada tay si Jesus et maid basolna. Isonga nan nang-itedana isnan awakna ay matey et omanay tapno mapakawan nan basbasol di kaipoipogaw. Maid polos teken is masapol ay maikkan.

²⁸ Isnan nangsolsolotan nan ipogaw isnan linteg Moses et nan iib-ada ay aped ipogaw ay bomasbasol nan mapilpili ay mangitatakdeg ken daida ken Apo Dios. Ngem isnan ninsapataan Apo Dios et pinilina nan Anakna ta siya nan mangitaktakdeg isnan kaipoipogaw. Et siya nan ninbalin ay maid polos kolangna ay enggana tay tinongpalna nan am-iam-in. Getken tako ay si Jesus nan sokat nan linteg Moses tay nallos nan adoado ay tew-en isdin nang-itedana isnan damo ay linteg ken Moses.

8

Nan Kinangaton Nan Nakitolagan Kristo

¹ Nan kayatko ay ipagtek isnan am-in ay inbagbagak et wada nan ostoosto ay mangitatakdeg ken

datako ken Apo Dios. Itotokdona isnan kad-an di kapatgan ay makanawan Apo Dios id daya. ² Ik-ikkana nan oblan dikangatowan ay padi isnan tet-ewa ay mentetean Apo Dios ay kaiyaligan nan Kadiosan ay Kowalto isnan baey ay sinapoda ay mangpatpatganda ken Apo Dios. Et baken ipogaw nan nangsapo isnan naay ay kad-an Apo Dios nodi si Apo Dios ay Apo tako.

³ Nan ipogaw ay mangitakdeg isnan ipogaw ken Apo Dios et siya nan napili ay men-ited is itedda ken Apo Dios ay kaneg nan maibon-ong ya nan tapina. Isonga paliso nan mangitatakdeg ken datako id wani tay masapol ay wada nan itedna abes. ⁴ No wada si Jesus isna et baken siya is esay padin di Judio tay baken apon Levi tay daida nan epdas naibaga ay kabiyang ay men-ited isnan masapol ay ibilbilin nan linteg Moses. ⁵ Ngem nan oblada et maiyalig et kedeng isnan tet-ewa ay wada id daya. Ipagtek nan ik-ikkanda ay wada nan tet-ewa ay kaneg todi id daya ay kaneg nan mangipagtekan nan alin-ew di awak ay wada nan tet-ewa ay awak. Siya di nan gapo ay inbagan Apo Dios ken Moses ay masapol ay makailana tasiyay ostoosto nan mangsapowanda isnan baey ay nangipagtekana ay wawawada siya ken daida. Tay kinwanin Apo Dios ken siya en, “Toladenyo ay ostoosto nan am-in ay kaneg san inpailak ken sik-a issan ninteteam issan bilig.” ⁶ Ngem nan ipaik-ikkan Apo Dios ken Jesus et nangatngato mo nan oblan da Moses ay kaneg nan kinangatngaton nan balo ay tolag ay nan itatakdegan Jesus ay pala ken datako mo nan damdamo tay gag-awis nan ibagbagan Apo Dios

isnan balo ay tolag. ⁷ No maid kolang nan damo et adi masapol ay sinapon Apo Dios nan balo ay tolag. ⁸ Ngem mamagtek ay wada nan kolangna tay binmasbasol kayet nan nangsolsolot. Isonga deldelawen Apo Dios daida isnan nangwaniyana en,

“Kanak en awnit omdan nan timpo ay mangsapowak isnan balo ay tolag isnan ipogawko ay magapo isdin si Israel yas Juda. ⁹ Baken paliso isnan nakitolagak isnan alal-apoda id kasin isdin nangbadangak ken daida ay komaan id Egipto tay egayda tinongtongpal nan nakitolagak ken daida. Siya di nan gapo ay binaybay-ak daida. ¹⁰ Ngem siya na nan balo ay makitolagak isnan magapo ken Israel. Kanak en awnitak ipagtek nan lintegko isnan nemnemda. Ipanemnemko ken daida ta adida polos kalkalingkingan. Awnit sak-en nan Diosda ya daida nan ipogawko. ¹¹ Adi masapol ay itdowanda nan iib-ada ay Judio ay mangwani en, ‘Getkenyo koma si Apo Dios,’ tay awnitda am-in getken sak-en ay menlogi isnan kababaan ay ipogaw enggana isnan kangatowan. ¹² Awnitak pakawanen nan basbasolda. Adiyak nemnememen kasin nan ngawi ay inik-ikkanda.”

¹³ Issan nangibagaan Apo Dios isnan balo ay tolag et inpagtekna ay adi et maosal nan damo. Ya nan adi maos-osal et mamaid.

Naiyalig Nan Damo Ay Tolag Isnan Balo Ay Tolag Ay Mangipagtek Isnan Tet-ewa

¹ Isnan damo ay nakitolagan Apo Dios isdin alalapo tako et wada nan inbilbilina ay maipanggep isnan osto ay ikkanda ay mangdayaw ken siya. Wada abes nan baey ay inpasaad Apo Dios ken daida ta siya nan osalenda isnan mangdayawanda ken siya. ² Wada nan doway kowalton san baey. Nan inpangadanda isnan damo ay masgep et Nadosan ay Kowalto. Nan mentetee et nan ososalenda ay silaw ya nan lamisaan ay maipaypay-an di tinapay ay iboyboyagda ken Apo Dios. ³ Wada nan menselelede ay balengbeng ay manggedgedwa ay mangsasalin isnan maikadwa ay kowalto. Nan ngadan nan maikadwa et Kadiosan ay Kowalto. ⁴ Nan wada isdi et nan makwani en altar ay kapop-oowan di bangbanglo ay makwani en insinso ay ososalenda ay mangdayaw ken Apo Dios. Wada abes isdi nan kaneg baol ay mentetean nan doway nadadapig ay bato ay naisolatan nan simpoo ay linteg Apo Dios ay nangipagpagtek isnan nakitolagana ken daida. Nan dowapay ay wada isnan leem nan kaneg baol et nan balitok ay banga ay kad-an di manna ay makan ay inted Apo Dios id kasikasin ya nan natotobowan ay sokod din si Aaron. Nan baol ya nan kapop-oowan di insinso et napakpakanda is balitok. ⁵ Isnan oson nan baol et wada nan doway sinang aanghel ay nindedepa nan payakda. Daida nan sinyal ay wada si Apo Dios isdi. Bibilagenda nan payakda ay manglolong isnan baol ay maiwakwaksiyan nan basan di maibon-ong tapno mapakawan nan basbasol di

ipogaw. Ngem baken id wani is osto ay mangiba-gaak isnan maipanggep is dadi am-in.

⁶ Siya na nan inik-ikkan nan papadi ay ninsilbi isnan sinapoda ay baey. Inagew ay songgepda isnan damo ay kowalto ay mangtong-tongpal isnan inbilin Apo Dios ken daida ay ikkanda. ⁷ Ngem isnan maikadwa ay kowalto et kedkedeng nan kangatowan ay padi ay mangitaktakdeg isnan ipogaw is mabalin ay songgep ngem mamingsan et kedeng isnan makatew-en. Et masapol abes ay omyey siya is basan nan kapalpalti tasiyay iboyagna ken Apo Dios ay pala isnan basbasolna ya isnan basbasol di ipogaw no waday inik-ikkanda is adida getken ay basol.

⁸ Gapo isnan inik-ikkanda ay egay songsonggep isnan Kadiosan ay Kowalto et ipagpagtek nan Ispirito Santo ay issan deey ay timpo ay daan pay nan ik-ikkanda isnan damo ay kowalto et egay pay laeng inomdan nan timpo ay mawayaan di ipogaw ay songgep isnan kad-an Apo Dios.

⁹ Tay nan inik-ikkanda ay deeyda et naiyalig isnan epdas inommat id wani. Ipagpagtekda ay adi kabalin ay makaan nan basbasol di ipogaw ay mangkayat ay somag-en ken Apo Dios gapo isnan it-itedna ken siya ay kaneg nan napalti ya nan tapina pay. ¹⁰ Tay nan kaosalan am-in da todi et maipanggep isnan makan ya mainom ya isnan inik-ikkanda ay nangdaldalos isnan awakda sadapay somag-en ken Apo Dios. Ngem nan deeyda ay bilbilin et maid kabaelanda ay mangdalos isnan nemnem nodi nan awakda et kedeng nan kaosalanda. Et kayat Apo Dios ay adi et maosal san deeyda ay bilin no wada nan balo ay linteg.

¹¹ Et wada id wani nan gawis ay balo ay linteg tay epdas inmali si Kristo ay mang-ikkan isnan oblan nan kangatowan ay padi. Et gag-awis nan wada id wani mo nan naik-ikkan id kasin. Tay nan mang-ik-ikkan Kristo isnan oblana et gag-awis mo nan damo ay nang-ik-ikkan nan pa-padi isnan oblada. Tay baken baey ay sinapon di ipogaw ya baken isnan naay ay batawa nan kad-ana. ¹² Et isnan sinonggepan Jesus isnan tet-ewa ay kad-an Apo Dios ay naiyaligan nan kowalto ay kananda en Kadiosan ay Kowalto et baken basan di kakalding wenno bakbaka nan inyeyna. Nodi inyeyna nan osto ay basana tay nan nateyana nan gapo ay maisalakan tako ay enggana. Namingsan nan sinonggepana et adi masapol ay ikkana kasin. ¹³ Tay nan basan nan kakalding ya bakbaka ya nan dapon di napoowan ay baka et teken nan kaosalanda. Siya dadi nan inos-osalda ay mangdalos isnan awakda gapo isnan nangkapkapposanda isnan kadodogis ay law-enda ay kaneg nan natey. Nawakwaksiyanda is basa ya dapon di napoowan ay baka tapno madalosanda sadapay makasag-en ken Apo Dios. ¹⁴ No mabalin ay nadalosanda gapo isnan basan di animal et am-amed nan kadalosan nan ipogaw gapo isnan basan Kristo. Tay gapo isnan badang nan Ispirito Santo ay maid patenggana et inted Kristo nan awakna ay maid polos danyona ta matey ta siya nan maited ken Apo Dios. Isonga nan basana nan mangdaldalos isnan kinangawi tako tapno mabalin ay mensilbi tako isnan tet-ewa ay Dios ay matatatago ay enggana. Isonga adi masapol ay ik-ikkan tako nan kaneg nan inik-

ikkan nan Judio id kasin tay maid kabaelan nan inik-ikkanda ay mangkaan isnan basbasol.

¹⁵ Gapo tay kaneg todi nan kabaelan nan basan Kristo et siya nan mentetenga isnan ipogaw ya ken Apo Dios ay mangipatet-ewa isnan balo ay tolag. Inikkana di tapno nan am-in ay inayagan Apo Dios et makatawidda isnan inkalina ay itedna ay maid patenggana. Mabalin ay maited dadi tay natey si Kristo ay nangsobot ken datako tapno mawayaan tako ay adi bomasbasol ay kaneg nan inik-ikkan tako isnan nangsolsolotan tako isnan damo ay tolag.

¹⁶⁻¹⁷ Nan esay ik-ikkan di ipogaw et siya nan esay pagbasalan ay masapol ay natey si Kristo satakopay ganaben nan ited Apo Dios. Tay kas-pangaligan no mamingsan nan ipatawid nan ama isnan an-akna et adida alaen engganay matey. Isonga masapol ay mapaneknekan ay tet-ewa ay natey nan menpatawid sapay makaala nan mang-ganab isnan itedna. ¹⁸ Keg todi abes nan inikkan Apo Dios. Tay olay nan damo ay tolagna et adi kaosol no maid matey tay masapol ay waday maibon-ong ta maited nan basana. ¹⁹ Et siya nan inikkan Moses id kasikasin. Inbagana omona nan am-in ay bilin ay wada isnan linteg ay inted Apo Dios ken daida. Dat omala is basan di napalti ay anak di baka et tapiyana is danom. Danat alaen nan esay logam ay makwani en hisop ay nabebedbedan is men-gadangdang ay dotdot di kalnilo ay nalobid. Danat itab-aw isnan basa et iwaksina isnan naisolatan nan linteg ya isnan kaipoipogaw abes. ²⁰ Danat kanan en, “Naay nan basa ay maosal tapno tomet-ewa nan nakitolagan

Apo Dios ay ipaikkana ken dakayo.” ²¹ Danat waksiyan abes nan baey ay nangdaydayawanda ken Apo Dios ya nan am-in ay maosal ay mentetee ay os-osalenda ay mangpateg ken siya. ²² Owen, isnan nangsolsolotanda isnan linteg et maid teken is mangdalos isnan kankanan nan linteg ay masapol ay madalosan no baken basa. Tay ipagtekna ay adi kabalin ay mapakawan nan basbasol no maid matey ay mang-ited is basana.

²³ Isonga olay san deeyda ay kaiyaligan nan tet-ewa ay wada id daya et masapol ay madalosanda is basa. Ngem mabalin ay maosal nan basan di olay animal ken daida tay kaiyaliganda nan tet-ewa et kedeng. Ngem masapol ay nan kagawisan nan maosal isnan tet-ewa ay wada id daya. ²⁴ Tay egay sinonggep si Kristo isnan sinapon di ipogaw ay mangdaydayawanda ken Apo Dios nodi inmey id daya isnan osto ay kad-ana. Tay san deey ay sinapon di ipogaw et baken di is tet-etet-ewa ay mentetean Apo Dios. Nodi kaiyaligan et kedeng nan tet-ewa. Isonga id wani wada si Kristo id daya ay mangitatakdeg ken datako ken Apo Dios. ²⁵ Nan ik-ikkan nan kangatowan ay padin di Judio et tinew-en ay masapol ay men-iyey siya is basan di napalti isnan Kadiosan ay Kowalto ay naiyalig isnan tet-ewa ay kad-an Apo Dios. Ngem baken tinew-en nan inikkan Kristo. ²⁶ Tay no keg todi et masapol ay mamin ado nan menikalowana enggana isdin naboliwan nan batawa. Ngem namingsan et kedeng nan nang-itedana isnan basana isnan nateyana ay mangkaan isnan basbasol tako tay omanay di. Inmali siya ay nang-ikkan isdi isnan osto ay timpo ay epdas pinilin Apo

Dios. ²⁷ Am-in tako ay ipogaw et tet-ewa ay mamingsan nan mateyan tako. Datakot mabanag amin isnan kaodiyang ay timpo. ²⁸ Paliso ken Kristo tay namingsan nan nang-itedana isnan biyagna. Natey siya tapno lak-amena nan basbasol di amin ay ipogaw. Awnit omali kasin ngem baken nan kasina mateyan ay pala isnan basbasol tako is gapona. Nodi omali ay mang-ala ken datako ay mangses-eed ken siya tapno makitetee tako ken siya ay eng-enggana.

10

Nan Kinangaton Nan Inikkan Kristo Ay Mangisalakan Isnan Ipogaw

¹ Nan masolsolot isnan linteg ay inted Apo Dios ken Moses et kaneg alin-ew. Kanak di tay baken di is tet-ewa nodi aped alin-ew ay mangipagtek isnan gawigawis ay awnit ommat. Isonga adi kabalin ay pagawisena nan ipogaw ay mangkayat ay somag-en ken Apo Dios gapo isnan mang-it-it-itedanda ay tinew-en isnan kanan nan linteg ay masapol ay maited ken Apo Dios. ² Tay no mabalin ay tet-ewa ay madalosan nan ipogaw isnan basbasolda gapo isnan it-itedda et adida koma itoltoloy ay men-ited. Ngem getken nan ipogaw ay mangkayat ay somag-en ken Apo Dios ay adi kakak-aan kayet nan basolda. ³ Nodi nan basan di naibon-ong ay iboyboyagda ken Apo Dios et ipanemnemnemna ken daida ay wada kayet nan basbasolda. ⁴ Tay adi kabalin ay kaanen nan basan di kakalding wenno nan bakbaka nan basbasol di ipogaw. ⁵⁻⁶ Siya di nan gapo ay

kinwanin Kristo ken Amana isdin nganngani ay maiyanakana isnan batawa en,

“Baken nan basan di naibon-ong wenno nan tapin di mait-ited ken sik-a is kaykayatmo. Baken gedan nan kapop-oowan di animal is mengasingam. Nodi nan kayatmo et ta menbalinak is ipogaw isonga nin-isaganaka is awakko. ⁷ Isonga kanak en, ‘Naayak, Apo Dios, ay mangtongpal isnan kaykayatmo ay kaneg nan nakwani isnan esa ay inpasolatmo ay maipanggep ken sak-en.’ ”

⁸ Nan damo ay kinwanin Kristo et baken nan napalti wenno nan tapin di it-itedda ken siya is an-anapen Apo Dios wenno mengasingana. Adi mengasing isnan napoowan ay animal ya nan tapina ay mait-ited ta mapakawan nan basbasolda. Kinwanina di olay siya dadi nan ikikkanda ay mangsolot isnan naibaga isnan linteg Moses. ⁹ Nan esay kinwanin Kristo et, “Naayak, Apo Dios, ay mangtongpal isnan kaykayatmo.” Isonga getken tako ay inpasaldeng Apo Dios nan mang-it-itedan di ipogaw isnan ibonbon-ongda ya nan tapin di it-itedda tay nan nang-itedan Kristo isnan awakna nan sokatna. ¹⁰ Gapo tay tinongpal Jesu Kristo nan kayat Apo Dios et nadalosan nan basbasol tako. Tinmet-ewa di tay inted Kristo nan awakna ay matey ay pala ken datako. Maid teken nodi kedeng di is masapol ay ommat.

¹¹ Nan papadi ay mangtongtongpal isnan patpatiyen di Judio et ikikkanda ay inagew nan oblada dapay madoblidobli nan it-itedda ken Apo Dios. Ngem maid polos kabaelan nan it-itedda ay mangkaan isnan basbasol di ipogaw. ¹² Ngem

si Kristo et es-esa nan itedna tay namingsan nan nang-itedana isnan awakna ay pala isnan basbasol di ipogaw. Idi nakwas di danat itokdo isnan makanawan Apo Dios tay nan intedna et masilbi ay eng-enggana. ¹³ Isonga wada siya id wani ay mangses-eed isnan maabakan nan am-in ay bosbosona ta ipagatin Apo Dios daida ken siya. ¹⁴ Isonga kaneg nan kinwanik en gapo isnan es-esa ay intedna et pinagawisna nan ipogaw ay daldalosana tapno maid polos kadelawanda ken Apo Dios ay enggana. ¹⁵ Et panpaneknekan nan Ispirito Santo dadi gedan isnan nangwaniyana en, ¹⁶ “Kankanan Apo Dios en siya nan makitolagak isnan ipogawko isnan omali ay timpo. Awnitko ipaisnek nan bilbilinko isnan nemnemda ta adida kalkalkalingkingan.” ¹⁷ Kinwanina gedan en, “Awnitko adi nemnemnemen kasin nan ngawi ay inik-ikkanda.” ¹⁸ Isonga kanak en no mapakawan tet-ewa nan basbasol di ipogaw et adi masapol ay wada kasin nan maited ay pala isnan basbasolda.

Mabalin Ay Somag-en Tako Ken Apo Dios Gapo Ken Kristo

¹⁹ Isonga bebsatko, gapo isnan nateyan Kristo ay pala ken datako et nawayaan tako dadlo ay songgep isnan tet-ewa ay kad-an Apo Dios ay naiyaligan nan Kadiosan ay Kowalto isnan damdamo ay baey ay sinapon di ipogaw ay mangdaydayawanda ken siya. ²⁰ Tay gapo isnan nang-itedana isnan awakna et sinapona nan balo ay waya ay somag-enan tako ken Apo Dios. Tay

kinaana nan nangseseyat ken datako ay ome y ken siya ay naiyaligan san balengbeng isnan damdamo ay baey Apo Dios. ²¹ Isonga wada si Kristo ay kagawisan ay mangitatakdeg ken datako. Et siya gedan nan mang-ay-ayowan ken datako. ²² Isonga somag-en tako ken Apo Dios gapo tay tet-etet-ewa ay layden tako ay ikkan ya adi tako koma mendowadowa ay mamati ken siya. Somag-en tako ken siya tay nadalosan tako gapo isnan nateyan Kristo tay kinaana nan ngawi isnan nemnem tako ya ke gna inowasan nan awak tako is menlengleng ay danom. ²³ Isonga adi tako polos taytaynan nan namnama ay kankanan tako en patpatiyen tako tay matalek si Apo Dios ay nangibaga isnan namnamaen tako. ²⁴ Nemnemnemen tako koma nan men-gawisan nan iib-a tako. Menbinadang tako ta nan gawis ya nan layad nan ipap-aila tako isnan iib-a tako. ²⁵ Adi tako abes somadsadot ay makidagdagop ay mangdayaw ken Apo Dios ay kaneg nan ik-ikkan nan tapina ken datako. Nodi am-amed tako papigsaen nan pammatin nan iib-a tako tay somagsagsag-en nan agew ay kasin omaliyan Kristo ay Apo tako. ²⁶ Tay no getken tako nan tet-ewa ay maipanggep ken Kristo datakopay kayet ipapati ay mangitoltoloy ay bomasbasol et maid mabalin is mangkaan isnan basbasol tako. ²⁷ Nodi pilmi ay omegyat tako tay kedeng nan awnit tako mabanagan isnan kaeegyat ay apoy ay awnit mangpoo isnan mangbosboso ken Apo Dios is sedsed-en tako. ²⁸ Olay nan linteg Moses et nan ipogaw ay nang-iiyaw et napateyda. Sino-malyada siya omona dat no waday dow a wenno

ad-ado is ipogaw ay mangpaneknek ay tet-ewa ay iniiyawna et pinateyda siya ay egay nangsegang ken siya. ²⁹ Isonga am-amed nan dosan nan ipogaw ay mang-iiyaw isnan Anak Apo Dios. No nemnemnemenay ay maid paay nan basan Jesus ay intedna isnan nateyana tapno matongpal nan balo ay tolag Apo Dios ay nangdalos ken siya ya no iiyawena nan Ispirito Santo ay mangiyal-ali isnan gawigawis ay badang Apo Dios et bagayna no pilmi nan dosana. ³⁰ Getken tako nan kabaelan Apo Dios ay nangwani en, “Sak-en nan menibab-aes. Awnitak dosaen nan lombeng ay madosa.” Kinwanina abes en, “Sak-en nan awnit mangbanag isnan ipogawko.” ³¹ Isonga kanak en pilmi ay kaeegyat no maitedka ken Apo Dios ay matatatago ay tet-ewa ta kigad siya is ikkana ken sik-a.

³² Nemnemenyo koma san inommat isnan namatiyanyo. Nalawagan nan nemnemyo isnan nangdawatanyo isnan tet-ewa ay mait-itdo. Isonga olay pilmi nan napalpaligatanyo ngem men-gasgasing kayo kayet. ³³ No mamingsan et pilmi ay iiyawan nan adi mamati dakayo dadapay palpaligaten dakayo isnan mangiilaan nan adoado ay ipogaw. Et no mamingsan abes et kaneg kayo nakilak-am isnan ngawi ay inik-ikkanda isnan iib-ayo ay mamati gapo isnan seg-angyo ken daida. ³⁴ Sinegseg-anganyo ya binadbadanganyo nan naibalbalod. Et isnan nang-al-alaan nan adi mamati isnan kompolmi ay kowayo et binaybay-anyo daida dakayopay men-gasing kayet. Egay nakak-aan nan gasingyo tay getkenyo ay wada nan am-amed gawis ay

kowayo ay maid patenggana id daya. ³⁵ Isonga gapo tay siya dadi nan inik-ikkanyo id kasin et itoltoloyyo koma ay mangtalek ken Apo Dios tay dadama ay gawis nan maited ken dakayo no siya di nan ikkanyo. ³⁶ Masapol ay itoltoloyyo ay mang-an-anos ay mang-itpe isnan ligat tapno tongtongpalenyo nan kayat Apo Dios ya makaganab kayo isnan gawis ay inkalina. ³⁷ Tay kaneg nan naisolat isnan inpasolat Apo Dios ay mangwani en,

“Sin-awyan dat omali nan awnit omali. Adina bayabayagen. ³⁸ Et nan ipogaw ay gawis nan pangilaak ken daida et adi makak-aan nan gawis ay pammatida ken sak-en isnan am-in ay ik-ikkanda. Ngem no waday mamati dat mensanod et maid polos gasingko ken siya.”

Siya di nan kinwanin Apo Dios. ³⁹ Ngem baken kaneg todi nan ik-ikkan tako tay baken tako kaneg nan ninsanod ay mamati ay adi maisalakan. Nodi itoltoloy tako ay mamati tapno tet-ewa ay maisalakan tako.

11

Nan Osto Ay Pammati

¹⁻³ Nan kanan tako en pammati et siya nan mamatiyan tako ay awnit matongpal tet-ewa nan namnamaen tako ay olay adi tako iilaen id wani. Olay maid tako isdi ay nangiila et mamati tako ay aped nawada nan am-in ay wada tay patpatiyen tako ay binoliw Apo Dios dadi gapo isnan kalina et kedeng. Et nan pammati ay kaneg todi nan gapo ay men-gasing si Apo Dios isnan tapin di ipogaw

id kasikasin. ⁴ Kaneg din si Abel tay gapo isnan pammatina et gagawis ken Apo Dios nan inted Abel ken siya mo nan inted Cain. Isonga gapo isnan pammatina et gawis nan pangiilaan Apo Dios ken siya. Isonga dinawatna nan intedna et olay id kasikasin nan nateyan Abel et wada kayet nan ipagpagtekna gapo isnan pammatina. ⁵ Din si Enoc gedan nan esa ay pagbasalan. Tay gapo isnan dadama ay pammatina et egay natey. Nodi inalan Apo Dios si Enoc ta makitee ken siya. Isonga egay dinatngan nan ipogaw ay mang-an-anap ken siya. Kega aped naamas. Ngem sapay alaen Apo Dios siya et napaneknekan ay men-gasing si Apo Dios ken siya. ⁶ Ngem adi kabalin ay men-gasing si Apo Dios isnan ipogaw ay maid pammatina ken siya. Tay nan kompolmi ay mangkayat ay somag-en ken Apo Dios et masapol ay mamatida ay wada siya ya patpatiyenda ay nan ik-ikkana isnan manglayad ay mangtek ken siya et gawis.

⁷ Kaneg abes din si Noah tay nan pammatina gedan nan gapo ay pinatina nan inbagan Apo Dios ken siya. Tay inbagan Apo Dios nan kaeegyay ay awnit ommat dat patiyen Noah ay olay maid inil-ilana is kaneg todi. Isonga ninsapo is bapor ay kaneg nan inbagan Apo Dios et siya nan naisalakanan Noah ya nan pamilyana isdin napsongan nan batawa. Gapo isnan pammatina et gawis nan pangiilaan Apo Dios ken siya dapay nan tapin di ipogaw ay egay namati et nadosada ay natey.

⁸ Nan pammatin Abraham abes nan gapo ay inidngena nan inbagan Apo Dios ken siya. Kinwanin Apo Dios en, “Taynam nan naay ay ilim

ta omeyka isnan teken ay awnitak ited ken sika.” Dat tet-ewa patiyen Abraham ay olay egayna gintek nan ili ay omayana. ⁹ Nakitee da Abraham ay kaneg sangaili isnan ili ay pinatina ay awnitna kowa tay siya nan inkalin Apo Dios ken siya. Ninbabaeyda isnan aped nasapo is kodil tay baken di is osto ay menteteanda. Gapo tay paliso nan inkalin Apo Dios ken daida et keg todi gedan nan inikkan Isaac ay anakna. Siyang na gedan nan apona ay si Jacob tay apedda nakitetee ay kanegda sangaili. ¹⁰ Inan-anosan Abraham ay nakitetee isnan bakenda ili tay ninamnamana nan ili ay maid patenggana ay sinaad Apo Dios id daya. ¹¹ Olay si Sara gedan ay asawan Abraham et no pay nain-ina siya ay adi makaanak ngem inmanak gapo isnan pammatina. Inmanak tay pinatina ay tongpalen Apo Dios nan inkalina ken siya. ¹² Isonga adoado nan ap-on Abraham ay olay dadama ay naam-ama esapay wada nan anakna. Adi kabilang nan kaad-adoda tay kanegda nan kaad-adon nan taltalaw wenno nan lagan isnan benget di baybay.

¹³ Da todi ay ipogaw et nateyda sapay matongpal nan sines-eedda. Ngem olay egay natongpal isnan natatagowanda et egayda dokdokogan nan pammatida. Isonga gapo isnan gawis ay pammatida et kanegda iilaen tet-ewa nan awnit maited ken daida dadapay men-gasing ay mangdawat ay olay no mabayag nan matongpalana. Gintekda ay baken nan batawa is ostoosto ay ilida nodi kanegda aped sangaili isna. ¹⁴ Et nan ipogaw ay keg todi nan nemnemda et ipagtekda ay wada nan teken pay ay an-anapenda. Et siya nan ili id

daya ay tet-ewa ay kowada. ¹⁵ Egay ninemnem-nem da Abraham nan ili ay tinaynanda. Tay no siya nan inikkanda et wayawayada ay somagong. ¹⁶ Ngem egayda nodi kakakakayatda nan kagawisan ay ili et siya nan kad-an Apo Dios. Isonga gapo isnan gawis ay pammatida et maid polos kabainan Apo Dios isnan nangwaniyanda en si Apo Dios nan Diosda. Mamagtek ay tet-ewa di tay wada nan ili ay insaganana ay pala ken daida.

¹⁷⁻¹⁸ Nan esa ay mangipagtek isnan gawis ay pammatin Abraham et nan inikkana ken Isaac ay anakna. Inbagan Apo Dios ken Abraham ay nan magapo ken Isaac nan matongpalan nan inkalina ay awnit omadoado nan ap-ona. Dat isnan namingsan pinadas Apo Dios si Abraham ta maila no tet-ewa ay talkena siya. Kinwanina en masapol ay ited Abraham si Isaac ken siya. Isonga olay no kedkedeng si Isaac is anakna et ninsagana si Abraham ay mangpatey koma ken siya ay mangited ken Apo Dios. ¹⁹ Tay isnan nemnem Abraham et kabaelan Apo Dios ay kasin mangtago ken Isaac. Isonga olay egay inpalobos Apo Dios siya ay mangpatey isnan anakna ngem kega tet-ewa ay tinagona siya tay dandaney ay mapatey dat adi obpay.

²⁰ Et isnan naam-amaan Isaac, inkalina isnan doway ay an-akna ay da Jacob ken Esau nan awnit badang Apo Dios ken daida. Inkalina tay patpatiyena ay awnit tongpalen Apo Dios nan kinwanina ay olay egay pay laeng ommat. ²¹ Et si Jacob gedan et inbagana nan awnit badang Apo Dios isnan doway apona ay an-ak Jose isdin nganngani ay mateyana. Inbagana gapo tay pinat-

patina ay awnit tongpalen Apo Dios nan epdasna inkali. Isnan nang-ikkanana isdi et ninyodong ay nangdayaw ken Apo Dios ay menkakawe isnan sokodna. ²² Kaneg abes si Jose et gapo isnan pammatina ken Apo Dios et inbagana nan awnit komaanan nan ap-on Jacob ay kangadan gedan is Israel id Egipto tay siya di nan inpagtek Apo Dios ay awnit ommat. Isonga isnan nganngani ay mateyana et inbilina gedan ken daida nan masapol ay awnitda ikkan isnan ingitna.

²³ Nan napowan Moses nan esa ay gawis nan pammatida ken Apo Dios tay isdin naiyanakan Moses et egayda inmegyat ay adi mangtongpal isnan ngawi ay bilin nan alida. Isonga in-gagoda siya isnan tolo ay bowan tay menbelelegew ay onga. ²⁴ Gapo isnan pammatin Moses isnan naetengana et inadyana ay maibilang ay anak nan nangtalaken ken siya ay nan babai ay anak nan ali id Egipto. ²⁵ Nan gapo na et tay gag-awis isnan nemnemna no maitapi siya isnan ipogaw Apo Dios ay mapalpaligatan mo nan mangdokogana ken Apo Dios ta kigad siya ay mang-ikkan isnan laylaydena tay getkena ay nan biyag di ipogaw isnan batawa et sin-awyan et kedeng. ²⁶ Tay ninemnemna en gag-awis no mapaligatan siya gapo isnan mangpatpatiyana isnan pinilin Apo Dios ay awnit mentolay mo nan mangganabana isnan am-in ay kinabaknang nan iyEgipto tay ninemnemnemna nan ligalo id daya ay maited ken siya. ²⁷ Gapo isnan pammatina et tinaynana id Egipto ya maid egyatna isnan liget nan ali ken siya isnan nang-ikkanana isdi. Maid polos sokat nan pammatina tay keгна inila si Apo Dios ay

adi kaila. ²⁸ Nan pammatina gedan nan gapo ay tinongpalna nan esay inbilin Apo Dios ken siya. Inpaikkana isnan alal-apo tako nan kanan tako en, ‘Nan Limaosan nan Anghel.’ Winaksiyanda nan segpan nan bab-aeysa is basan di napalti ay kalnilo tapno laosan nan anghel daida ay adi mangpatey isnan iyon-a ay an-akda.

²⁹ Gapo isnan pammatin din alal-apo tako gedan et nakagedangda isnan baybay ay kangadan is Gadangdang ay kaneg maid danom. Ngem isnan nangpadasan nan iyEgipto ay manggedang ay mang-onod ken daida et nalimonda am-in. ³⁰ Nan pammatida abes nan gapo ay dinadael Apo Dios nan baked ay ataatakdag ay toping ay nangliliwes isnan ili id Jerico isnan nangtongpalanda isnan kinwanin Apo Dios en liwliwesenda nan ili is pito ay agew. ³¹ Gapo isnan pammatin Rahab ay olay siya nan esay malaklakowan nan kinababaina id Jerico sapay mamati et egay naitapi isnan napateyan nan kailiyana. Napateyda tay inad-adyanda ay mangtongpal ken Apo Dios. Ngem gapo isnan nangpatiyon Rahab ay si Apo Dios nan tet-ewa ay Dios et binadangana nan Judio ay inmey id Jerico ay mangsiim ay mang-ila isnan awnitda ikkan ay manggobat ken daida isonga egayda pinatey siya.

³² Ay itoloyko ay mangibaga isnan kapateg nan pammatin di ipogaw? Adi omanay isnan naay ay solat no ibagak nan maipanggep ken Gideon, Barac, Samson, Jefte, David, Samuel ya nan mamadton Apo Dios id kasikasin. ³³ Gapo isnan pammatida et adoado nan inik-ikkanda. Wada ken daida nan nangabak isnan nanggobgobatanda is-

nan natkenatken ay ili. Nintoltolay ay ostoosto nan tapina ya inil-ilada nan nangtongtongpalan Apo Dios isnan inkalkalina. Nan tapina ken daida et inagtan Apo Dios daida is kabaelanda ay mangipasaldeng isnan kaeegyat ay animal ay layon ta adida makapatey. ³⁴ Nan tapin di inik-ikkanda et nakapatpateyda is napigsapigsa ay apoy ya nakalasadta isnan ipogaw ay mangpatey koma ken daida. Olay nakapsotda ngem inpapigpigsan Apo Dios daida. Isonga pilmi nan pigsada ay nangabak isnan bosbosoda ay omey manggobgobat ken daida. ³⁵ Gapo isnan pammatin nan tapin di bababai et natago kasin nan natey ay an-akda. Nan tapina ay napigsa nan pammatida et nan kaeegyat ay inikkan nan ib-ada ken daida nan inkateyda. Tay gag-awis ken daida no mateyda mo nan mangdokoganda ken Apo Dios tay getkenda ay kasinda matago isnan gag-awis ay biyag. ³⁶ Nan tapina ken daida et naiyawda ay pilmi ya nasapsaplitda. Nan tapina abes et nakawkawalanda ya naibalbalodda. ³⁷ Wada ken daida nan nagaygayang is bato ay napatatey ya naam-amas nan awakda is lagadi ya napatpateyda is ispada. Kodokdo nan tapida et apedda ninbadbado is kodil di kakalnilo weno kakalding. Inaamis ya pinalpaligat nan ipogaw daida. ³⁸ Maid osto is ilida. Apedda nintet-ee isnan pondag weno isnan bilig ay maid bab-aey weno isnan lil-iyang. Gapo tay kaneg todi nan pammatida et kega adi maibagay no makiteeda isnan batawa tay gagawisda mo nan am-in ay wada isna.

³⁹ Madaydayawda gapo isnan gawigawis ay pammatida. Ngem egayda kayet dinatngan nan

esa ay inkalin Apo Dios ken daida. ⁴⁰Tay wada nan gag-awis pay ay ninemnem Apo Dios ay ikkana tay kayatna ay baken daida et kedeng is maka-ganab nodi kayatna ay maitapi tako gedan isnan mangtongpalana isnan esay inkalina et siya nan mangpagawisana ken datako am-in tapno maid polos ngawi is il-ilaena isnan kompolmi ay ipogaw ay mamati ken siya.

12

Itoltoloy Tako Ay Mamati Ay Gawis

¹ Isonga gapo isnan adoado ay inbagbagak ay maipanggep isnan alal-apo tako id kasin ay mangpanpaneknek isnan kinagawis nan pammatin di ipogaw et toladen tako daida koma. Isonga lisiyan tako nan am-in ay mangseseyat ken datako ay mangsolot ay ostoosto ken Apo Dios. Dokogan tako koma nan ngawi ay maikkan ay mangbabaa ken datako. Itoltoltoy tako ay adi polos maisis-iyen isnan kayat Apo Dios ay ikkan tako.

² Nemnemnemen tako ay kanayon si Jesus tay siya nan ostoosto ay mangipaila isnan tet-ewa ay pammati. Initpena nan nangilansaanda ken siya isnan kros ay maid polos lilina. Egayna polos nemnemnemen nan naipababainana tay ninemnemna nan pilmi ay gasingna no makwas nan oblana ay mangisalakan ken datako. Et id wani wada siya ay tomotokdo isnan kad-an di kapatgan ay wada isnan makanawan nan tomotokdowan Apo Dios ay mentoltolay. ³ Nemnemnemen tako koma nan inommat ay nangliligtan nan ngawi ay ipogaw ken siya ngem inan-anosana. Isonga

adi tako maom-oma tapno adi tako taytaynan nan mamatiyan tako. ⁴Tay isnan mangpadpadasanyo ay mang-abak isnan ngawi ay maikkan et maid kayet napatey ken dakayo gapo isnan pammatiyo.

⁵ Ay kinalingkinganyo ngen nan naisolat isnan kalin Apo Dios ay mangipapigsa ken dakayo ay anakna? Kanana en,

“Anakko, idngem no esten Apo Dios nan ik-ikkam. Adika menseseg-ang no sagiitena sik-a. ⁶ Tay estena nan ikkan nan am-in ay laylaydena danapay dosaen nan am-in ay ibilangna ay anakna no lombeng ay madosa.”

⁷ Isonga an-anosanyo nan naligat tay it-itdownan Apo Dios dakayo ay kaneg nan ikkan nan ama isnan anakna. Tay maid anak is baybay-an nan amana ay mang-ikkan is ngawi nodi dosaena tapno mas-et nan ogalina. ⁸ No adi dosdosaen Apo Dios dakayo isnan ngawi ay ik-ikkanyo ay kaneg nan ik-ikkana isnan anakna et baken kayo is tet-ewa ay anakna.

⁹ Nan am-a tako et dinosdosada datako et lispitowen tako daida gapo isnan nang-ik-ikkananda isdi. Isonga am-amed koma nan manglispitowan tako ya mangpatiyen tako ken Apo Dios ay Ama tako id daya tay nan menbanagan nan mangdosdosaena ken datako et matatatago tako ay enggana. ¹⁰ Dinosdosan nan am-a tako datako id kasin ngem sin-awyan tay isdin kaongong-a tako et kedeng. Inik-ikkanda nan kananda en gawis ken datako. Ngem dosaen Apo Dios datako tay tet-ewa ay getkena ay siya nan gomawisan tako

tapno menbalinena datako ay maiyiso ken siya isnan kinadalosna. ¹¹ No madosa tako et masaktan tako isonga adi tako men-gasing isnan ommatana. Ngem gawis nan menbanagana tay no maitdowan tako et gomawgawis nan ogali tako isonga natalna nan nemnem tako gedan.

¹² Isonga adi tako somadsadot ay olay naligat nan om-ommat. Papipigsaen tako nan nemnem tako. ¹³ Itoltoloy tako ay mang-ikkan isnan osto tapno isnan mang-il-ilaan nan nakapsot nan pammatida et adida maisis-iyen isnan osto ay mangsolotanda ken Kristo. Palakaenyo nan daanenda ay omey ken Apo Dios tapno adida maseseyatan.

¹⁴ Ipatyoy ay adi makisapsape tapno gawis nan nemnemyo isnan am-in ay ipogaw. Padasenyo abes ay mang-ikkan isnan gawigawis ay mangipaila ay maitatapi kayo ken Kristo. Tay no adi tako ikkan et adi tako makaila ken Apo Dios isnan kaodiyen ay agew. ¹⁵ Makailanyo tapno ostoosto nan mangsolotanyo ken Kristo tapno tet-ewa ay ganabenyo nan gawigawis ay badang Apo Dios ya makailanyo gedan tapno adi kayo baybay-an nan mang-ik-ikkan is ngawi tay no baybay-anyo daida et siya di nan menlogiyan di golo. Kanegna nan menpait ay no mailaok isnan gawis et papaitena nan am-in. ¹⁶ Adiyoy ikkan nan ngawi ay mangiseyseyep isnan bakenyo asawa. Adiyoy abes ik-ikkan nan kaneg nan inikkan Esau ay egay nangipaay ken Apo Dios. Tay insokat Esau isnan innodina nan tawidna isnan kinainoyana is makan ay sinkomakana et kedeng dapay nan bilin Apo Dios et nan inoy-a nan osto ay mangtawid. ¹⁷ Getken tako ay olay sinokatana

nan nemnemna issan nakwasana ta ganabena nan ipatawid amana ken siya koma et adi mabalin tay epdas naikkan. Isonga adi mabalin ay ited amana ken siya nan tawidna tay adi kabalin ay masokat nan epdasna inikkan olay pilmi ay ninbabawi. Isonga adi tako ikkan nan kaneg todi ay adi mangpaay isnan kankanan Apo Dios.

¹⁸ Itoltoloy tako ay mamati ay ostoosto tay gagawis nan balo ay tolag Apo Dios mo nan damdamo ay intedna isnan Judio id kasin. Tay baken et kaeegyat nan ipagpagtek Apo Dios ken datako ay kaneg nan inpap-ailana ken daida. Tay adi tako iilaen nan bilig ay makwani en Sinai ay menbidbidang. Adi menpail-ila ken datako nan napigsa ay dagem ya nan menbolilinget ay olay isnan kag-aw. ¹⁹ Adi tako dengdengngen nan napigsa ay tanggoyob ya nan napigsapigsa ay kali. Isdin nangdengnganda isnan ninkaliyan Apo Dios et ninpakpakaasida ta adi maitoloy ²⁰ tay pilmi ay inmegyatda ken Apo Dios isnan nangwaniyana en, “No waday manggatin isnan bilig ay olay animal et masapol ay magayang is bato ay mapatey.” ²¹ Gapo isnan pilmi ay kaeegyat ay ninpaila et kinwanin Moses en, “Menpaypayegpegak gapo isnan egyatko.”

²² Ngem datako id wani et teken tay somagsag-en tako isnan tet-ewa ay mentetean nan tet-ewa ay Dios ay makwani en Jerusalem id daya ya nan esay ngadana et Sion. Wada isdi nan kalibolibo ay aanghel ay men-galalasing isnan mangdayawanda ken Apo Dios. ²³ Maitatapi tako isnan iib-a tako ay mamati ay naisolat gedan nan ngadanda id daya tay datako am-in nan an-ak Apo Dios. Somagsag-en tako gedan isnan mamati ay

epdas natey ay makitetee ken Apo Dios id wani. Daida nan gawis nan pangiilaan Apo Dios isdin natatagowanda. Et id wani et adida polos bomasbasol. Somagsag-en tako abes ken Apo Dios ay mangbanag isnan am-in ay ipogaw²⁴ ya ken Jesus ay nangipatongpal isnan balo ay tolag. Nan nangitedana isnan basana isnan nateyana et gag-awis nan inpagtekna mo nan basan Abel tay kabaelan nan basan Jesus ay mangdalos isnan basbasol di ipogaw. Ngem nan basan Abel et baes nan ibagana.

²⁵ Makailan tako ta idnge tako nan kankanan Apo Dios. Tay id kasin et nadosa nan ipogaw ay egay nangpati isnan inpabagana ken Moses. Isonga am-amed nan dosa tako no adi tako patpatiyen nan inpabagana isnan Anakna ay nagapo id daya. ²⁶ Gapo isnan kabaelan Apo Dios et ninyegyeg nan batawa isdin nakikaliyana ken Moses id kasin ngem kinwanina en id wani et baken kedeng nan batawa is ipayegyegna nodi itapina nan daya gedan. ²⁷ Isnan nangwaniyana ay kasina ipayegyeg nan batawa et ipagtekna ay awnitna maiden nan naay ay batawa ay binoliwna id kasikasin ta sokatana is balo ay adi kabalin ay mamaid.

²⁸ Isonga dayawen tako si Apo Dios tay nan awnit maited ken datako et nan maitapiyan tako ken siya ay makitolay isnan deey ay balo ay batawa ay adi kamam-aid. Men-iyaman tako ken siya ya patgen tako siya ay ostoosto ay mang-ikkan isnan mangipagasing ken siya. Lispitowen tako siya ay osto ya adi tako kalkalingkingan nan kinangatona ²⁹ tay si Apo Dios et dadama nan

kabaelana ay mendosa ay kaneg nan apoy ay mangpoo isnan am-in.

13

Bilbilin Isnan Mamati

¹ Siya dana pay nan ibilinko ken dakayo ay mamati. Itoltoloyyo ay men-asilayad ay kaneg sinbebsat. ² Sangailiyenyo ay gawis nan sangaili tay id kasin et wadada nan nang-ikkan dat anghel obpay nan sinangailida. ³ Makiseg-ang kayo isnan naibabalod ya nan mapalpaligatan ay kanegyo likliknaen nan likliknaenda. ⁴ Paayenyo ay osto nan omasawaanyo ta adiyoy iseyseyep nan bak-enyo asawa. Tay banagen Apo Dios ay mangdosa isnan mang-ik-ikkan is dadi olay no waday asawana wenno maid. ⁵ Adiyoy gamgamgaman ay bomaknang nodi mapnek kayo isnan wada ken dakayo tay kinwanin Apo Dios en, “Adiyak polos taytaynan dakayo wenno mamaiden nan badangko ken dakayo.” ⁶ Isonga adi tako mabain ay mangwani en, “Si Apo Dios nan mangbadbadang ken datako isonga maid egyat tako tay maid ipogaw is mabalin ay mangpasakit ken datako.”

⁷ Adiyoy kalkalingkingan din nangipangpango ken dakayo id kasin ay nang-it-itdo isnan kalin Apo Dios ken dakayo. Nemnemnenyo nan gawis ay pammatida ay egay ninbalbaliw enggana ay nateyda ta siya nan toltoladenyo. ⁸ Tay si Jesu Kristo et adi menbalbaliw nodi paliso ay enggana. ⁹ Isonga makailanyo tapno adi masok-sokat nan nemnemyo ay mangpati isnan natkenatken ay baken tet-ewa ay mait-itdo. Kaneg nan aped ibilbilin di ipogaw ay adi kano kankanen

nan tapin di makan. Baken nan mangsolsolotan di ipogaw isnan kaneg da todi is mabadanganda. Nodi nan mangbadang isnan kaipoipogaw et nan mapapigsaan nan nemnemda gapo isnan badang Apo Dios ken daida. ¹⁰ Tay nan nang-itedan Jesus isnan awakna ay matey et siya nan mabadangan tako. Ngem no adyan nan ipogaw ay mangtaynan isnan damo ay linteg ay linteg Moses et maid ngalod lebbengda ay maitapi isnan mangbadbadang ken datako tay adyanda ay mangpati isnan tetewa. ¹¹ Tay nan esay ibonbon-ongda ken Apo Dios et maiyalig et kedeng isnan epdas inikkan Kristo. Tay isgep nan kangatowan ay padi nan basan nan kapalpalti isnan Kadiosan ay Kowalto tapno mapakawan nan basbasol di ipogaw. Ngem nan awak nan naibon-ong et iyeyda isnan ilit di ilida tapno mapoowan. ¹²⁻¹³ Et siya di nan kaiyaligan nan epdas inikkan Jesus tay nin-ikalo siya ay natey isnan ilit nan ili ta nan awakna nan mangtongpal isnan inpaikkan Apo Dios isnan Judio id kasin. Isonga taynan tako nan damo ay linteg tay nan nang-itedan Jesus isnan basana nan osto ay mapakawanan nan basbasol di kaipoipogaw tapno madalosanda. Maitapi tako koma ken Jesus ay olay no mapalpaligatan tako isnan mangikkan tako isnan naay. ¹⁴ Tay baken nan naay ay batawa is mentetean tako ay enggana. Nodi namnamaen tako nan ili ay awnit tako datngan. ¹⁵ Isonga gapo isnan mamatiyan tako ken Jesus et baken et nan ibonbon-ong tako is ited tako ken Apo Dios. Nodi nan dayaw tako ken siya nan kanayon ay it-ited tako. Tay nan mangibagbagaan tako ay si Jesus nan Apo tako et siya nan esa

ay mangdayawan tako ken Apo Dios. ¹⁶ Et nan mang-ik-ikkanan tako isnan gawis ya nan men-asibadangan tako nan ited tako ken Apo Dios ay mangipagasing ken siya.

¹⁷ Tongtongpalenyo nan kankanan nan mangipangpango ken dakayo. Ay-ayowananda dakayo ay gawis isnan pammatiyo tay masapol ay awnitda ibaga ken Apo Dios nan inik-ikkanda ay men-it-itdo. No tongpalenyo daida et mengasingda ay mang-ikkan isnan oblada ngem no adi, menseseg-angda ay mang-ikkan. Et no menseseg-angda gapo ken dakayo et adiyoy likliknaen nan gawis nodi awnityo liknaen nan dosa.

¹⁸ Itoltoloyyo koma ay mangilol-owalo ken dakami tay maid getkenmi is inikkanmi is ngawi ya kayakayatmi ay itoltoloy ay mang-ik-ikkan isnan gawis. ¹⁹ Et kayakayatko ay ilowaloyo ta adi mabayag daket somagong issa ken dakayo.

Kombos Nan Naay Solat

²⁰⁻²¹ Sapay koma ta gapo ken Jesu Kristo et ited Apo Dios ken datako nan masapol tako tapno mabalin ay ik-ikkan tako nan kayatna ya menbalinena datako is gawis ay ipogaw ay mangipagasing ken siya. Tay siya nan Dios tako ay mang-it-ited isnan natalna ay nemnem ya nangtago ken Jesus ay Apo tako ay mang-ay-ayowan ay gawis ken datako ay kanegna kakalnilo. Gapo isnan nateyana et nasapo nan balo ay tolag Apo Dios ay maid patenggana. Isonga daydayawen tako siya ay eng-enggana. Sapay koma ta matongpal.

²² Bebsatko, baken andoando nan naay ay solatko ken dakayo isonga pangpangaasiyo ta anosanyo ay mangdenge isnan inbagbagak ay mangipapigsa ken dakayo. ²³ Kayatko ay getkenyo ay naipabala nan besat tako ay si Timoteo isnan pagbalodan. No omali isna ay dagos et makkey ken sak-en isnan omeyak mangpasyalan ken dakayo.

²⁴ Menpakomosta kami isnan mangipangpango ken dakayo issa ya isnan am-in ay ipogaw Apo Dios. Nan iib-a tako ay mamati ay nagapo id Italia et menpakomostada gedan. ²⁵ Sapay koma ta wawawawada ken dakayo nan layad ya anos Apo Dios.

Kalin Apo Dios New Testament in Kankanay, Northern

copyright © 1984 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Kankanay, Northern

Translation by: Wycliffe Bible Translators

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 1984, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Kankanay, Northern

© 1984, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2018-04-23

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022

08554b00-f080-54cf-b131-babceaf06534